

A hitelkiváltás céljából nyújtott ún. Kárenyhítő hiteleknek a nem teljesítő kitettségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet (MNB rendelet) szerinti megítélése

I. A TÉNYÁLLÁS

A Kérelmező a COVID-19 járvány miatt kialakult rendkívüli helyzet kezelésére a C(2020)1863. sz. Bizottsági közlemény (Bizottsági Közlemény) alapján úgynevezett Kárenyhítő finanszírozási programcsomagot (Kárenyhítő hitelprogram) alakított ki a járvány elleni védekezés hátrányos gazdasági következményeivel érintett vállalkozások pénzügyi helyzetének stabilizálása érdekében. A program feltételeit az Kérelmező a Bizottsági Közleményben előírtaknak megfelelően alakította ki, beleértve a Kedvezményezettekre vonatkozó szabályozást is.

Amint azt a Beadvány részletezi, a Bizottsági Közlemény értelmében az Kérelmező a Kárenyhítő hitelprogram keretében a COVID-19 járvány következtében *átmeneti, súlyos likviditási nehézséggel szembesülő vállalkozások* finanszírozhatók. A jogosultság megállapításához az Kérelmező szűrőfeltételeket alakított ki, amelyek közül *egyetlen feltétel¹* teljesülése is elegendő ahhoz, hogy az ügyfél igényelni tudja a kedvezményes konstrukciót.

A hitelfelvevői múlttal, vagy mérlegszemléletű megközelítésen alapuló hitelminősítéssel nem rendelkező ügyfelek (mint például projekt társaságok) esetében a Beadványban részletezett szűrőfeltételek figyelembevétele a hitel megítélésekor elfogadott üzleti tervhez képesti csökkenés vizsgálatával történik. Az említett szempontokat - kivéve a beruházás ütemezését - a 2020. február 1. és 2020. november 30. közötti, legalább 30 napos periódusnak a 2019. év azonos időszakával (a fenti bekezdésben rögzített eseteknél az üzleti terv 2020. évi időarányos teljesítésével) összehasonlítva kell vizsgálni, amelyek során legalább 20%-os csökkenést/változást szükséges igazolni.

Az Kérelmező tájékoztatása szerint a 2020. május elején elindult program forgóeszköz és beruházási hitelei, illetve a Kárenyhítő hitelprogram esetében is mind a refinanszírozásban érintett, mind a közvetlenül finanszírozott ügyfélkörben igényként jelent meg a már fennálló hitelek kiváltásának lehetősége. A Kárenyhítő hitelprogramban szereplő termékek esetében az ügyfél által kifizetendő kamat - a Közlemény nyújtotta lehetőségnek megfelelően - jellemzően alacsonyabb, mint a jelenleg fennálló hiteleké, így ezekben az esetekben a hitelkiváltás célja a vállalkozások jövedelemtermelő képességének támogatása. Tekintettel arra, hogy a Bizottsági Közlemény alapján az EU tagállamok által indított programokban engedélyezett a hitelkiváltás lehetősége, az Kérelmező fontosnak tartja, hogy a magyar vállalkozások ne kerüljenek versenyhátrányba amiatt, hogy ez a lehetőség a számukra nem áll nyitva.

A Beadvány megemlíti ugyanakkor azt is, hogy a hitelkiváltásban jelenleg korlátot jelenthet az átstrukturált hitelekre vonatkozó szabályok alkalmazása. Abban az esetben, ha egy másik pénzügyi intézmény vállalja át az Kérelmezőtől (vagy más banktól) a vállalkozás hitelét Kárenyhítő hitel folyósításával, akkor az ügylet nem minősül az MNB rendelet szerint átstrukturáltnak, míg az Kérelmező által végrehajtott „hitelcsere” esetében ezt vizsgálni szükséges.

II. A JOGKÉRDÉS

¹ Az *átmeneti, súlyos likviditáshiány fennállása bizonyított*, amennyiben:

- (1) az Ügyfél 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került az általános csoportmentességi rendelet értelmében, **vagy**
- (2) az alábbi szempontok közül legalább egy teljesül, amelyeket ügyfélnyilatkozat és friss főkönyvi kivonat, ill. egyéb releváns dokumentumok alapján szükséges alátámasztani:
 - nettó árbevétel csökkenése
 - üzemi eredmény csökkenése
 - vevő futamidő növekedése
 - szállító futamidő csökkenése
 - rendelés állomány csökkenése
 - likviditási mutató romlása (forgóeszközök/rövid lejáratú kötelezettségek)
 - szezonalitáson felüli üzembeszűrés, műszakcsökkenés történt
 - létszám és bérköltség csökkentésre volt szükség
 - a beruházás 2020. február 1-et követően az előzetes (dokumentált) tervekhez képest legalább 3 hónappal csúszik, és a költségvetés növekszik
 - egyéb (szöveges indoklással).

Az Kérelmező mindezen szempontokra figyelemmel arra vonatkozóan kérte az MNB szakmai álláspontját, hogy a korábban folyósított **nem problémás** kölcsönszerződés alapján fennálló pénzügyi kötelezettségnek a Kárenyhítő hitelprogram keretében, a konstrukció állami támogatott kamatfeltételeivel, illetve esetlegesen új törlesztési ütemezéssel részben vagy egészben történő „újrafinanszírozása” az MNB rendelet szerint átstrukturálásnak tekintendő-e?

III. A KÉRELMEZŐ ÁLLÁSPONTJA

A Beadvány hangsúlyozza, hogy az Kérelmező azon hitelekre vonatkozóan kéri a felügyeleti hatóság álláspontját, ahol a kiváltandó hiteleknél nem áll fenn az elmúlt 90 napban 30 napot meghaladó fizetési késedelem, és amelyek vonatkozásában - az Kérelmező által felsorolt alábbi indokok alapján - nem áll fenn az átstrukturált követelésé váló minősítés alapja.

A Beadványban ismertetett szűrőfeltételek közül az ügyfél által megjelölt akár egyetlen feltétel felvethetné, az eddig rendben teljesített tőke- és kamattörlesztés ellenére, a pénzügyi nehézségeket alátámasztó „információ” kitétel teljesülésének lehetőségét. Az Kérelmező kiemelte ugyanakkor, hogy értelmezésében az ismertetett szűrőfeltételek specifikusan a COVID járvány következményeivel való érintettség, így az állami támogatásra való jogosultság megállapítását szolgálja, és önmagában (különösen akkor, ha a szűrőfeltételek közül csak egy áll fenn, például a rendelésállomány csökkenése, vagy a beruházás elhúzódnása) nem alapozza meg a pénzügyi nehézségek megállapítását. A Kárenyhítő Program is a COVID-19 okozta gazdasági nehézségek ellensúlyozását célozza a moratóriumi rendelkezésekhez hasonlóan. Az Kérelmező megemlíttette azt is, hogy a moratórium vonatkozásában ismert felügyeleti álláspont szerint - MNB 25. heti GYIK - a hitel- és kölcsönszerződésekhez kapcsolódó fizetési haladék nem eredményezi automatikusan a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó jogkövetkezmények alkalmazásának kötelezettségét. A Kárenyhítő hitelek vonatkozásában alkalmazott szűrőfeltételek az ügyfél által folytatott tevékenység tekintetében bekövetkezett pénzügyi nehézségek kiszűrését célozzák és nem az ügyfél által a pénzügyi szolgáltatások körében megkötött hitel- és kölcsönszerződésekkel kapcsolatos fizetési nehézséget jelzik.

A Kárenyhítő hitelek állami támogatást tartalmaznak a Bizottsági Közleménynek megfelelően. Az Kérelmező e tekintetben hangsúlyozta, hogy az ügyfél nem azért kap a konstrukció keretében jelentős kamatkedvezményt, mert megromlott helyzete miatt nem tudná az adósságszolgálatot az eredeti szerződés (illetve a moratóriumra megszabott feltételek) szerint rendezni, hanem azért, mert igénybe kívánja venni az állam által nyújtott konstrukciót, ami kifejezetten a járványhelyzetre való tekintettel az abban érintetteknek kíván támogatást nyújtani.

IV. A TÉNYÁLLÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK

Az MNB rendelet vonatkozó rendelkezései:

8. § (1) Az intézmény átstrukturált követelésként kezeli az adós, a kötelezett (a továbbiakban együtt: kötelezett) vagy az intézmény kezdeményezésére a kötelezett rendelkezésére bocsátott, engedményt tartalmazó hitelt, vásárolt követelést és egyéb, pénzkölcsönnek minősülő ügyletből, illetve más pénzügyi szolgáltatásból eredő követelést, továbbá az olyan hitelyújtáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalást, amely az ügyfél döntése alapján követeléssé válhat (a továbbiakban együtt: követelés), ha az engedményt olyan kötelezettnek nyújtotta, akinek a pénzügyi kötelezettségei teljesítésével pénzügyi nehézségei vannak vagy várhatóan lesznek.

(2) Átstrukturált követelésként az intézmény az olyan engedményt tartalmazó követelést tartja nyilván, amely esetében a követelést keletkeztető eredeti szerződés módosítására a nem fizetés elkerülése érdekében azért került sor, mert az adós a visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerint nem tud, vagy az engedmény hiányában nem tudna eleget tenni.

(3) Ellentétes információ hiányában vélelmezhető, hogy az adósnak nincsenek pénzügyi nehézségei, ha az adósnak a szerződéskötést vagy a szerződésmódosítást megelőző 90 napon belül egyetlen, az intézménnyel szemben fennálló kötelezettsége tekintetében sem állt fenn 30 napot meghaladó fizetési késedelme.

9. § (1) Az átstrukturált követelésként történő nyilvántartás szempontjából az intézmény engedménynek tekinti:

a) a szerződés korábbi feltételeinek módosítását annak érdekében, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő kötelezett az adósságszolgálati kötelezettségének eleget tudjon tenni, és amelyet az intézmény nem biztosított volna, ha a kötelezettnek nincsenek pénzügyi nehézségei,

b) a problémás kölcsönszerződés részleges vagy teljes újrafinanszírozását, amelyet az intézmény nem biztosított volna, ha a kötelezettnek nincsenek pénzügyi nehézségei,

c) pénzügyi nehézségekkel küzdő kötelezett számára olyan záradék alkalmazásának jóváhagyását, amely szerint a kötelezett - saját döntése alapján, egyéni igényeit és érdekeit figyelembe véve - módosíthatja a szerződés feltételeit (a továbbiakban: beépített átstrukturálási záradék)

abban az esetben, ha a korábbi és a módosított feltételek közötti eltérések a kötelezett javát szolgálják, vagy a módosított feltételek kedvezőbbek, mint azok, amelyeket az intézmény más, hasonló kockázati sajátosságokkal rendelkező ügyfele részére biztosítana.

(2) Az engedménynek minősülő szerződésmódosítás

a) vonatkozhat többek között a visszafizetések (kamat-, illetve a tőketörlesztések) átmeneti időre (türelmi időre) történő elhalasztására, részletfizetésre, a kamatok mértékének megváltoztatására, átárazására (például kamatkedvezmény formájában), a kamatok tőkésítésére, a devizanem megváltoztatására, a hitel futamidejének meghosszabbítására, a törlesztések átütemezésére, a megkövetelt fedezet, biztosíték mértékének csökkentésére, más fedezettel, biztosítékkal való kicserélésére, a fedezettől való eltekintésre (fedezetkiengedésre), újabb szerződéses feltételek kialakítására, az eredeti feltételek egy részének megszüntetésére;

b) alapján sor kerülhet a felek vagy a kötelezett és az eredeti hitelező közötti vállalkozása között olyan kiegészítő megállapodásra vagy új szerződés megkötésére, amely a felmondott vagy a fel nem mondott eredeti szerződés miatt fennálló tartozás (tőke-, illetve kamattartozás) törlesztése céljára nyújtott új hitelre, illetve a kockázat növekedésének elkerülését és a veszteség mérséklését szolgáló további kötelezettségvállalásra vonatkozik, amely esetben ezen kiegészítő megállapodás, illetve kapcsolódó új szerződés miatt az intézménynél (beleértve az eredeti hitelezővel kapcsolatos vállalkozásának minősülő intézményt is) keletkezett követelések is átstrukturált követelésnek minősülnek.

V. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Mindenekelőtt hangsúlyozandó, az MNB támogatja, hogy az Kérelmező a módosított Európai Uniósi támogatási szabályok adta lehetőségeket kihasználva nemzetközi versenyképesség megőrzése és fejlesztése érdekében kárenyhítő finanszírozási programcsomag kialakításával kedvező feltételek mellett biztosít forrásokat a hazai mikro-, kis-, közép- és nagyvállalatok számára, amely hitelkiváltásra is fordítható.

Annak megítélése érdekében, hogy az Kérelmező által korábban folyósított ún. „nem problémás kölcsönszerződés” alapján fennálló pénzügyi kötelezettségnek a Kárenyhítő hitelprogram keretében államilag támogatott kamatfeltételekkel vagy új törlesztési ütemezéssel történő „újrafinanszírozása” olyan engedményt tartalmazó szerződésmódosításnak tekintendő-e, amelynek okán a követelést átstrukturált követelésnek kell nyilvántartani az alábbi előírások adhatnak útmutatást.

E speciális helyzetre az MNB rendelet vonatkozó előírásain kívül az Kérelmező által is említett Bizottsági Közleményen túlmenően az EBA által a nemteljesítésre (default) és átstrukturálásra vonatkozó prudenciális keretrendszer, valamint az IFRS9 alkalmazásáról a COVID-19-cel kapcsolatos intézkedések tekintetében 2020. március 25-én kiadott közleményét (EBA Közlemény)², valamint a COVID-19-válságra tekintettel alkalmazott jogalkotási és nem jogalkotási jellegű fizetési moratóriumokról szóló EBA/GL/2020/02 (2020/02 EBA GL)³ rendelkezéseit - különösen annak 11. és 12. pontját - is irányadónak kell tekinteni és az átstrukturálás kérdéskörében e rendelkezések együttes értelmezésével vizsgálni az adott kitétséget.

Az átstrukturálás megállapítása kapcsán a EBA Közlemény a következőket rögzíti: „A jelenlegi körülmények között a kormányok és hitelintézetek által a COVID-19 járvány káros rendszerszintű gazdasági hatásának kezelésére javasolt intézkedések nem vezetnek automatikus átsoroláshoz az átstrukturálás definíciója szerint.”... „Ugyanakkor ez nem menti fel a hitelintézeteket azon kötelezettségeik alól, hogy értékeljék az előbbi intézkedések által érintett kitétségek hitelminőségét, és azonosítsanak bármely olyan helyzetet, amikor a hitelfelvevők valószínűleg nem fizetnek.”

A 2020/02 EBA GL hivatkozott 11. és 12. pontja (átstrukturálás fogalom meghatározása szerinti besorolás) rögzíti továbbá, hogy „... az általános fizetési moratórium alkalmazása önmagában nem vezethet a kitétség átstrukturált

² <https://www.mnb.hu/letoltes/eba-bs-2020-169-rev-1-eba-statement-on-dod-forb-ifrs-covid19-measures-hu-final.pdf>

³ https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Guidelines/2020/Guidelines%20on%20legislative%20and%20non-legislative%20moratoria%20on%20loan%20repayments%20applied%20in%20the%20light%20of%20the%20COVID-19%20crisis/Translations/886619/EBA-GL%20Guidelines%20on%20payment%20moratoria_COR_HU.pdf

(teljesítő vagy nemteljesítő) kitettségként való átsorolásához, kivéve, ha a moratórium alkalmazásának időpontjában már átstrukturáltként sorolták be a kitettséget.”... „Amennyiben az intézmények új hiteleket nyújtanak általános fizetésimoratórium hatálya alá tartozó kötelezetteknek, az nem eredményezi automatikusan a kitettségek átstrukturáltként való átsorolását. A besorolást ugyanakkor eseti alapon az 575/2013/EU rendelet 47b. cikke szerint mérlegelni kell.”

Az MNB álláspontja szerint ebből következően főszabályként - hasonlóan a COVID-19 járvány káros rendszerszintű gazdasági hatásának kezelése érdekében meghozott fizetési moratóriumra vonatkozó rendelkezésekhez - az Kérelmező által megvalósítandó fizeteskönnyítési intézkedések esetében is elmondható, hogy minden esetben egyedi vizsgálat alapján szükséges döntést hozni az átstrukturált követeléseként történő nyilvántartásról.

A kérdés aktualitására és fontosságára tekintettel - az intézmények gyakorlatát támogató - MNB e témához kapcsolódóan Vezetői körlevelet adott ki az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről (**Vezetői Körlevél**), amely az alábbi linken érhető el és az Kérelmező számára is segítségül szolgálhat az egyedi ügyletek megítélésében.

<https://www.mnb.hu/letoltes/tmp3dd8-tmp-23297446.pdf>

Az adott kitettség egyedi vizsgálata során az átstrukturált követeléseként való minősítéshez az MNB rendelet 8. § (1) bekezdésében rögzítettek szerint alapvetően az **alábbi három feltétel együttes fennállásának vizsgálata** indokolt.

1. Engedmény nyújtására kerül sor

E feltétel megítélése során engedménynek az MNB rendelet 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint az olyan módosítás, „újrafinanszírozás” minősül, amelyet nem biztosított volna az intézmény, ha a kötelezettnek nincsenek pénzügyi nehézségei (2. pont). Ha az Kérelmező által összeállított program keretében a kedvezményes konstrukció igénybevételére, azaz a hitelkiváltásra olyan ügyfelek is jogosultak, akiknek nincsenek pénzügyi nehézségeik, akkor az „újrafinanszírozás”, mint általános feltétel teljesülésére való hivatkozással nem indokolt az átstrukturált követeléseként való nyilvántartás.

A vonatkozó uniós előírások - A Bizottság 680/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. április 16.) az intézmények 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról, az Iránymutatások a nemteljesítő és átstrukturált kitettségek kezelésére vonatkozóan (**2018/06 EBA GL**)⁴, valamint az EBA Közlemény - és a Magyar Nemzeti Bank 15/2019. (VII.9.) számú ajánlása a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról is ebbe az irányba mutatnak, mivel az engedmény nyújtását olyan adós-specifikus intézkedéseknek tekintik, melynek során vizsgálni kell, hogy valóban az adott „intézkedés” a legmegfelelőbb átstrukturálási intézkedés az adós aktuális pénzügyi helyzetére és az adott szerződéses kötelezettségek jövőbeni teljesíthetőségére tekintettel. A leírtak alapján ugyanakkor a Kárenyhító hitelprogram keretében biztosított „újrafinanszírozás” nem tipikusan adós-specifikus intézkedés, hanem egy olyan általános jellegű kedvezményes konstrukció, amelynek célja kifejezetten a járványhelyzet okozta likviditási problémával küzdő vállalkozások átmeneti jellegű megsegítése.

2. Az adósnak a pénzügyi kötelezettségei teljesítésével kapcsolatban pénzügyi nehézségei vannak vagy várhatóan lesznek.

A „pénzügyi nehézség” értelmezése tekintetében az MNB rendelet 8. § (3) bekezdése ad iránymutatást, amely szerint ellentétes információ hiányában vélelmezhető, hogy az adósnak nincsenek pénzügyi nehézségei, ha az adósnak a szerződéskötést vagy a szerződésmódosítást megelőző 90 napon belül egyetlen, az intézménnyel szemben fennálló kötelezettsége tekintetében sem állt fenn 30 napot meghaladó fizetési késedelme. Az MNB rendelet 11. § (2) bekezdése alapján az intézmény akkor tudja hitelt érdemlő módon bizonyítani, hogy a 30 napos késedelem ellenére a követelést nem szükséges átstrukturált követeléseként nyilvántartani, amennyiben a kötelezett pénzügyi helyzetének vizsgálata alapján egyértelműen arra a következtetésre lehet jutni, hogy a késedelem ideiglenes vagy technikai jellegű. A feltétel fennállásának vizsgálata során önmagában az a körülmény, hogy a kiváltandó hitel tekintetében nem állt fenn 30 napos késedelem, még nem jelenti a feltétel teljesülésének hiányát. A moratórium elrendelését követően a moratóriumba belépő ügyfélkörben ez a feltétel nem értelmezhető, azt ugyanakkor mindenképp vizsgálni szükséges, hogy az ügyfélnek az Kérelmezővel szemben fennálló egyéb kötelezettsége tekintetében sem állt-e fenn ilyen fizetési

⁴https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2668883/7b1b2a2c-2987-4651-a1d2-b1cc4c9dac8f/EBA%20BS%202018%20358%20Final%20report%20on%20GL%20on%20NPE_FBE_HU.pdf

kesedelme (MNB rendelet 8. § (3) bekezdés) továbbá, hogy nem került-e az Kérelmező birtokába egyéb „ellentétes információ”.

Az együttesen finanszírozott vállalati adóssal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról szóló 6/2017. (V. 30.) MNB ajánlás (6/2017. MNB ajánlás) fogalmi meghatározása szerint *penzügyi nehézség*: az adós pénzügyi kötelezettségvállalásainak az eredeti szerződési feltételek szerinti teljesítését aktuálisan vagy a közeljövőben ténylegesen vagy valószínűsíthetően, **jelentősen és tartósan akadályozó helyzet** (például fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet). Így az MNB megítélése szerint, ha az egyedi vizsgálat során nem beszélhetünk az adós pénzügyi kötelezettségvállalásainak az eredeti szerződési feltételek szerinti teljesítését jelentősen és tartósan akadályozó helyzet fennállásáról, azaz az adós a COVID járvány következményeivel való érintettsége okán vélhetően átmeneti jelleggel szembesül likviditási nehézségekkel, akkor nem indokolt az átstrukturált státusz.

Erre mutat rá a fent említett Vezetői Körlevél azon megfogalmazása is, hogy az alábbi feltételek mentén nem indokolt az átstrukturált definíciónak megfelelő státusz azon, a veszélyhelyzet kihirdetését követő szerződésmódosításokkal érintett kitétségek esetében, ahol

- az adós *átmeneti problémákkal* szembesül és az alkalmazott átstrukturálási intézkedés megfelelő segítség az adós *átmeneti helyzetének kezelésére*, továbbá az alkalmazott intézkedés elsősorban *rövid távú átstrukturálási intézkedésnek minősül* (pl. csak kamatfizetési kötelezettség, tőke- és kamatfizetési moratórium, illetve csökkentett összegű törlesztés),
- vagy az átstrukturálási intézkedés ugyan *hosszú távú intézkedésnek* tekinthető, de az kifejezetten *átmeneti problémát segít áthidalni* (pl. új hitel rendelkezésre bocsátása), és
- az átmeneti helyzet kezelésére 2 éves időtartamot meg nem haladó intézkedés került jóváhagyásra, és az átstrukturálási intézkedés jóváhagyásának rendjét a belső szabályzat rögzíti.

A fentiek alapján mindenképp hangsúlyozandó, hogy az Kérelmezőnek a kedvezményes konstrukcióigénybe vételéről szóló döntési folyamat során a finanszírozandó adós helyzetére vonatkozóan számos adatot és információt be kell kérnie, amelyek értékelése kapcsán nem zárható ki teljes bizonyossággal, hogy nem fog felmerülni MNB rendelet 8. § (3) bekezdése szerinti „ellentétes információ”. A 6/2017. MNB ajánlás megfogalmazásából kiindulva ezen pénzügyi nehézséget valószínűsítő információból pedig arra lehet következtetni, hogy az adós esetében a jövőben jelentősen és tartósan akadályoztatva lehet a szerződésszerű teljesítésben.

Mindezekon túlmenően a 2018/06 EBA GL-el összhangban vizsgálandó továbbá az a körülmény is, hogy adott ügyfél a megelőző három hónapban nem került-e ún. „megfigyelési” listára vagy nem növekedett-e meg a PD-je (nem-teljesítési valószínűség).

3. Az engedmény alkalmazására a nemfizetés elkerülése érdekében azért került sor, mert az adós a visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerint nem tud, vagy az engedmény hiányában nem tudna eleget tenni.

Az Kérelmező által vázolt tényállás szerint a hitelkiváltások célja, hogy az átmeneti, súlyos likviditási problémával küzdő olyan vállalkozások, amelyeknél a tényállásban felsorolt szűrőfeltételek közül bármelyik fennáll, igénybe tudják venni a COVID-állami támogatásokat. Amennyiben a hitelkiváltásra nem a hitelszerződésből eredő kötelezettség nem fizetésének elkerülése érdekében kerül sor, és nem azért, hogy az adós eleget tudjon tenni az eredeti a hitelszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek, akkor a kitétséget nem kell átstrukturáltként kezelni. A COVID-állami támogatásokról szóló Bizottsági Közleményben foglalt célokra figyelemmel (az állami támogatások célja, hogy a vállalatok hitelt kapjanak pl. a beruházási és/vagy a működőtőke-szükségletek finanszírozására, a beszállítók, alkalmazottak kifizetésére) az MNB egyetért azzal, hogy az ügyfelek oldaláról az „újrafinanszírozás” célja a COVID-állami támogatások igénybevétele, azonban az egyes ügyletek szintjén nem lehet eltekinteni a hitelkiváltás tényleges céljának vizsgálatától sem. Amennyiben az egyedi vizsgálat alapján az adós képes és várhatóan képes is lesz hitelkiváltás nélkül is eleget tenni a hitelszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek, úgy ez a feltétel értelemszerűen nem teljesül, ezáltal a kedvezményes konstrukció biztosítása - kapcsolódva az 1. pontban írottakhoz is - nem tekinthető adós-specifikus intézkedésnek az Kérelmező részéről.

Mindezek alapján az MNB elfogadhatónak tartja az Kérelmező azon érvelését, miszerint várhatóan azért nem kell átstrukturáltként kezelni ezen kitétségeket, mert - figyelemmel a Kárenyhítő hitelprogram keretében nyújtott hitelek céljára - azok folyósítására valószínűsíthetően nem azért kerül sor, mert az adós a visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerint nem tud, vagy az engedmény hiányában nem tudna eleget tenni. Ügyletszinten

azonban minden esetben vizsgálni szükséges, hogy a 39/2016. MNB rendelet 8. § (2) bekezdésében foglalt - előző mondatban jelzett - feltétel, illetve az átstrukturáltként való minősítés egyéb feltételei nem állnak-e fenn.

Összegzésként elmondható, hogy az MNB véleménye szerint önmagában a Kárenyhítő hitelprogram keretében biztosított hitek igénybevételéhez kapcsolódó jogosultság megállapításához kialakított - a tényállásban ismertetett - valamely szűrőfeltétel teljesülése nem feltétlenül vezet arra a következtetésre, hogy az érintett kitettséget átstrukturált kitettségként kell nyilvántartani. Az átstrukturálás ténye csak úgy állapítható meg, ha ügyletszinten minden esetben megvizsgálásra kerül, hogy a 39/2016. MNB rendelet 8. § (2) bekezdésében foglalt feltételek, illetve az átstrukturáltként való minősítés egyéb feltételei nem állnak-e fenn.

Az MNB akkor tartja elfogadhatónak az Kérelmező azon érvelését, miszerint várhatóan nem kell átstrukturáltként kezelni ezen kitettségeket, amennyiben a Kárenyhítő hitelprogram keretében nyújtott hitelek folyósítására nem azért kerül sor, mert az adós a visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerint nem tud, vagy az engedmény hiányában nem tudna eleget tenni. Arra azonban mindenképp figyelemmel kell lenni, hogy az egyes szűrőfeltételek egyben olyan negatív információnak tekinthetők-e, amelyek arra utalnak, hogy az adósnak jelentősen és tartósan pénzügyi nehézségei lesznek, amelyből arra is lehet következtetni, hogy veszélyeztetve lesz a kedvezményes konstrukcióban felvett hitel visszafizetése is.

Budapest, 2020. szeptember 14